

סיכום ביקורת התנובה בתשכ"ז – 1966/7 *

קורת במשקים השונים, בהתאם לתנאי הטיפול, ההזנה, מספר החליבות ביממה וכו'. ההשוואה הזו תעורר וודאי ענין בחוגי הבוקרים בארץ. ההפרש בתנובת החלב בין 3 חליבות ל-2 חליבות במשקים קיבוציים מסתכם ב-726 ק"ג חלב, לטובת 3 חליבות (12%). ההפרש בתנובת השומן בין עדרים שבמושבים, הנחלבים פעמיים ביממה, לבין תנובת השומן במשקים קיבוציים שחולבים 3 פעמים הוא 13.5 ק"ג בממוצע לפרה בשנה לזכות העדרים הקיבוציים, בה בשעה שתנובת החלב הממוצעת בעדרים הקיבוציים היא גדולה ב-854 ק"ג.

תנובת השומן בשנה זו ובעתיד הקרוב נור דעת לה חשיבות מיוחדת, כיוון שתיכנון ייצור החלב מתבסס על מיכסות שיוק חלב בלבד, ואין שום הגבלה לגבי שיוק השומן.

האתגר העומד בפני משקי ספר-העדר בשנה הקרובה הוא – התקדמות בהעלאת תנובת החלב והשומן של כל פרה, על אף ההגבלה בייצור מחמת מיכסות חלב. עודפי חלב מופיעים כיום בארצות רבות, ומשום כך חייבים ליעל את ייצור החלב בדרך העלאת כושר הייצור של מספר קטן יותר של פרות.

יוחנן האוזמן *

בשנת תשכ"ז הסתכמה התנובה הממוצעת של הפרות שבביקורת ב-5873 ק"ג חלב, לעומת 5939 ק"ג בתשכ"ו. תנובת השומן הממוצעת בתשכ"ז – 193.8 ק"ג, לעומת 193.6 ק"ג בתשכ"ו. תנובת החלב פחתה איפוא ב-66 ק"ג, אולם בתנובת השומן לא חל כל שינוי. עובדה זו מוכיחה שהירידה במתכונת השומן בעדרינו נבלמה, ואף עלתה במקצת. מסתבר שאחוז השומן הממוצע בחלב פרוחנינו מתייצב סביב 3.3%.

מספר הפרות בביקורת, בממוצע שנתי, גדל בתשכ"ז ב-10.9%, לעומת עליה ב-13.1% בשנת תשכ"ו. תוספת זו במספר הפרות המבוקרות מור כיחה שההגבלות בייצור החלב שנקבעו באפריל 1967, טרם השפיעו על צימצום העדרים.

בטבלאות הסיכומים, שהובאו בחוברת 93, מויינו תוצאות הביקורת לפי 4 סוגים של עדרים: (1) קיבוצים ומושבים שיתופיים, החולבים 3 פעמים ביממה; (2) קיבוצים ומושבים שיתופיים עם 2 חליבות; (3) מושבים, החולבים 2 פעמים; (4) בתי-ספר חקלאיים, בהם חולבים 2 פעמים ביממה. חלוקה זו מאפשרת השוואת תוצאות הביקורת.

¹ סקירה זו לא הגיעה למערכת עד להופעת חוברת 93, בה פורסמו תוצאות הביקורת לשנת תשכ"ז, משום כך היא מובאת לידיעת הבוקרים בחוברת זו.

ליום הולדתו ה-75 של משה סורקין

ביוזמתה של הנהלת „און” חגגו כ-40 בוקרים ותיקים את יום הולדתו של הח' משה סורקין, במלאות לו 75 שנה.

בח' דחנוכה (3.1.68) הסבו ליד שולחנות ערוכים נאה בבית-ההארחה של עין-חרוד (מאוחד) בוקרים בעלי-שיבה מכל פינות עמקי-זרעאל והעלו זכרונות מפגישות ומעבודות משותפות עם הח' סורקין. חיים יעקובסון, מנהל „און” שימש כמנחה המסיבה.

הועלו זכרונות והושמעו ברכות ע"י רוב המשתתפים במסיבה והדברים נאמרו לא בסגנון של „נאומים” אלא ברוח של שמחה ידידותית ואינטימית. כנראה, גישתו החברית של סורקין לכל אלה שנפגשו לו בדרכו אי-פעם ואי-שם – היא היא שהשרתה את הרוח הטובה על המסיבה.

אחת השאלות שהציג חיים וקסמן היתה בעלת-אופי „אקטואלי” מסויים לגבי הוותיקים ועוררה ענין מיוחד; חיים שאל: „הכיצד, אתה – וותיק הוותיקים שבצוות, הצלחת לקיים עמדה כה מכובדת גם בחברת ה„צעירים” ו” סורקין תיאר בתשובתו את הנוהג באירגון העבודה בענף ובדיונים על בעיות שונות. הוא ציין שאין בקרב חברי הצוות הרגשה של מרות עליונה של מישו; בפגישת העובדים ליד השולחן בחדר-האוכל מצליחים על הרוב לפתור את שאלות העבודה היומיומיות ובישיבות מיוחדות לעתים מזומנות נקבעת כעין „מדיניות” הענף, תוך הבעה חופשית וגלויה של כל המשתתפים. מתייחסים בסבלנות לדעתו של כל אחד ויהא זה אפילו אחד הטירונים שבצוות. בדרך זו נמנע הרושם

של פקודה הבאה כאילו מלמעלה, העלולה לעורר מרידות או קיפוח; מכאן — הרוח הטובה ויחסי הכבוד ההדדיים ששוררים בינינו.

עם סיום המסיבה הרגישו כולם שאמנם, מעשה טוב הגתה הנהלת „און“, בכבדה את הח' סורקין ליום הולדתו ה-75, כשעודו במלוא כוחו וממלא את תפקידו בעבודה כאחד הצעירים. הרי אין זה פשוט לשאת בגיל זה בעול הטיפול וההזנה של 200-300 בני־בקר באותה זריזות, מסירות ועירנות, בהם הצטיין בכל שנות עבודתו בענף.

אכן היה זה מאורע חגיגי ומעודד לכולנו!

י. ע.

עם פרישתו של מ. אמיץ

הכירו את אמיץ במקומות עבודה שונים בארץ. חלקם עמדו על הערכה מקצועית של עבודתו בשנים שלאחר קום המדינה, ואחרים הזכירו את תהביבו — אוסף בולים נהדר על נושאים חקלאיים, ואף הקדישו מלים חמות לסגולותיו האישיות הנעלות של אמיץ, ליחסו לחברים, לנכונותו לבוא לעזרה לכל דורש. ד. זבולוני, חבר כפר־מסריק, קרא שיר — פרי יצירתו — „בשם הפרות הוותיקות“ (השיר מתפרסם בחור ברת זו).

אגון פלג מסר לנו כמה פרטים ביוגרפיים כתולדות חייו של מ. אמיץ. הוא נולד בשנת 1903 בבסרביה (אז רוסיה) ושם משפחתו היה צארקאס. מצעירותו היה פעיל בתנועות נוער ציוניות. עם התבגרותו נסע לצרפת ולמד בעיר נאנסי הקלאות. סיים את לימודיו כמהנדס־אגרונים. עלה ארצה בשנות העשרים ובתחילה עבד בפרדסים (ברעננה ובמקומות אחרים), ולאחר מכן נעשה מבקר חלב בעמק־הירדן.

היה מסור לעבודתו, נוהג היה לנדוד ממשק למשק לשם הדרכה, אם ברכיבה או בעגלה ואף ברגל, בכל מזג אויר. הוא גם חונך מבקרי חלב רבים בארץ.

עם קום המדינה התמנה כמזכיר המחלקה לבקר במשרד החקלאות, ובשנים האחרונות היה מזכיר גם של המחלקה לצאן. בתקופה זו שיתף פעולה עם ר. בר־ענן בשטח הטיפוח, בביקורת התנובות וכו'. חבריו בעבודה וידידיו נפרדו ממנו בחמימות.

ביום 10 לינואר ש.ז. נערכה בבית־דגן מסיר בה לרגל פרישתו של מיכאל אמיץ מתפקידו במחלקה לבקר במשרד החקלאות. את המסיבה

המבקר מיכאל אמיץ ב"מים ההם"

פתח וניהל ראובן בר־ענן, אשר עבד במשך שנים רבות ביחד עם התן־המסיבה. השתתפו בה, לארוחה חגיגית, כ־50 איש.

כנהוג, היו הרבה נואמים. חלקם הפליגו בזכרונות על העבר, על השנים הרחוקות בהן